

PANORAMA

30 MAART 1944 — No. 7

LOSSE NUMMERS 16 CENT

1

1 Wanneer de Engelsch-Amerikaansche vliegtuigen een aanval hebben gedaan op Berlijn, komen onmiddellijk alle overheidsdiensten samen om besprekingen te houden over de te nemen maatregelen bij opgelopen schade. Onder voorzitterschap van Graaf von Helldorff, den politiepresident van Berlijn, vergaderen dan de hoofden van de luchtafweer, de brandweer, de gezondheidsafdeelingen, en overleggen, hoe elk hunner op eigen terrein de ontstane schade weer zoo spoedig mogelijk zal herstellen. Een vergadering van den luchtbeschermingsdienst in een der bomvrije kelders van de hoofdstad.

2 Op een der waarschuingsposten in het Rijk. Vijandelijke vliegtuigen zijn het Rijksgedebied binnengevlogen. De weg van elk vliegtuig, ook van alle Duitse vliegtuigen, wordt op een groote kaart in 't vliegwartier aigeteekend. Van hieruit krijgen het afweergeschut, de nachtjagers en de luchtbeschermingsdienst hun bevelen.

De luchtverdediging van Berlijn

2

3 Tijdens een nachtelijken aanval is Rijksminister dr. Goebbels op zijn post. De Rijksminister en zijn medewerker Gerhard Schach voor een plattegrond van Groot-Berlijn.

4 De weg, door de vijandelijke vliegers gevolgd, wordt op groote, in vierkanten verdeelde kaarten aangeteekend. De dwarsstrepen geven de breedte aan der aanvallende eskaders, het getal er onder het geschatte aantal machines, de kruisen duiden aan waar luchtgevechten plaatsvonden, terwijl het lichtende punt den verder gevolgden weg aangeeft.

3

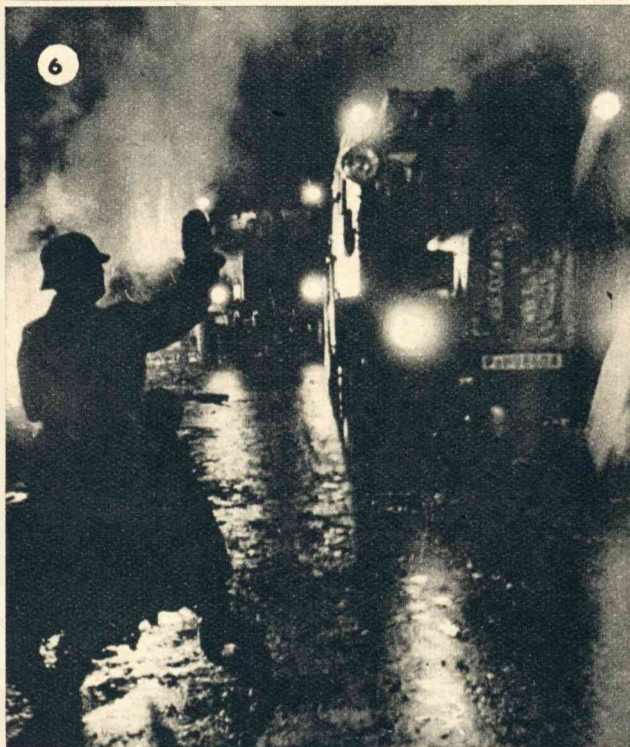

4

5 De manschappen van den luchtbeschermingsdienst en de hulptroepen der Wehrmacht zijn bezig met het opruimen van puin en het zoeken naar doden of gewonden.

6 De brandweer neemt ijverig deel aan den strijd tegen de vernietiging. De motorspuiten rollen door de straten, geleid door de motorbrigades van den luchtbeschermingsdienst.

Deutscher Verlag-Recla

7 's Morgens na den aanval tijgt Berlijn weer aan den arbeid. Een warenhuis is door bommen getroffen. Uit onbeschadigd gebleven opslagplaatsen wordt door het personeel nieuwe voorraad naar de niet-getroffen winkels gebracht. Evenals deze meisjes helpen talloze anderen de schade te herstellen en den arbeid weer op gang te brengen.

DE BRUIDSJAPON

door Hans Verhoeven

In de voormalige hoofdstraat van de binnenstad — nu een onaanzienlijk winkelstraatje — staat, scheef van ouderdom en weggezakt tusschen een café met Zaterdag- en Zondagavond orkest en een bioscoopje, de bank van leening. De zware deur met ijzeren bouten en kloppertje scheidt al honderden jaren de kantoorlokalen en magazijnen van de buitenwereld. Binnen is de tijd blijven stilstaan, al trachten een schrijfmachine en 'n telefoon hardnekkig aan nieuwe zakelijkheid te herinneren. In den laten namiddag is het stil in het gebouw. Dan zijn de bezoekers verdwenen, zoowel de luidruchtige vaste klanten, die met de regelmaat van een klok op denzelfden dag van elke week het Zondagsch costuum komen beleenen en het even regelmatig 's Zaterdags komen inlossen, als de schuwe onwennigen, die vijfmaal de poortdeur zijn gepasseerd en er den zesden keer schichtig zijn doorgegliept.

De directeur rookt een sigaar. Hij slentert uit zijn kantoor en rammelt met wat klein geld in zijn broekzak.

„Nog geen postwissel?” vraagt de taxateur. Hij kijkt niet van zijn werk op, er is een soort vrouwelijke vrijmoedigheid gegroeid tusschen hem en zijn chef.

„Nog geen postwissel,” zegt de directeur. Hij grinnikt even. „Ik begin zoo langzamerhand te gelooven, dat ik op een gemakkelijke manier van de beloofde traktatie afkom.”

Peinzend bekijkt hij het gloeiende puntje van zijn sigaar. Hij is eenigszins filosofisch geaard. Zijn gedachten gaan bespiegeld over het onderwerp van het gesprek.

„Toch zit er een tikje teleurstelling in,” erkent hij dan, terwijl hij zich omwendt en het magazijn binnenloopt.

Ook een directeur van een bank van leening heeft in zijn hart nog plaats voor een beetje romantiek. Hij opent een kast en bekijkt den inhoud. Een bruidsjapon.

Oorspronkelijk van ragfijne witte kant, hoog van keurslijf, met talloze lintjes en strikjes. De queue de Paris laat den langen sleep in sierlijke plooiën vallen. De plooiën vallen nog immer sierlijk, de lange sleep hangt op den bodem van de kast in het stof, maar de kant is door den tijd verkleurd, is geel geworden en wekt gedachten op aan oude figuren in een wassenbeelden-galerij.

Bijna vijftig jaar geleden is deze bruidsjapon in de bank van leening gebracht. Negenenveertig maal is het pand geprolongeerd, vandaag is de laatste dag, waarop nog verlenging mogelijk is. Negenenveertig maal is, meest uit een dorpje in Friesland, een postwissel gekomen met de korte aantekening: voor prolongatie van pand no. 768. Zal vandaag de vijftigste worden bezorgd? Zal de bank op dezen dag een merkwaardig jubileum kunnen vieren?

„Als de postwissel in den loop van den dag komt, trakteer ik op gebakjes,” heeft de directeur 's morgens in een royale bui gezegd.

De klerk is een scepticus en heeft zijn kansen op een kosteloze versnapering niet hoog aangeslagen.

„De laatste dag,” heeft hij brommend opgemerkt. „Ik geloof er niet meer aan.”

„'t Is wel eens meer op het nippertje gekomen. Je zult zien...”

De directeur slaat de kastdeur dicht en kijkt op zijn horloge. Vier uur. Dan kan de post zijn bezorgd. Hij gaat naar de voordeur, kiest met langzame gewoontebewegingen een sleuteltje uit den dikke bos en opent de brievenbus. Een paar officieele stukken en een drukwerkje. Meer niet. Geen postwissel.

Hij zucht van teleurstelling. Er zal dus geen vijftigste prolongatie zijn. Een stukje romantiek is hiermede uit de bank en uit zijn bestaan verdwenen. Weliswaar heeft hij, behalve op de vervaldagen, nooit bijzondere aandacht geschonken aan de bruidsjapon, maar nu voelt hij toch een gemis.

De taxateur en de klerk kijken op, als hij weer binnenkomt. Hij schudt alleen maar het hoofd; er is niets. De anderen halen hun schouders op. Hadden zij immers wel gedacht?

Het kost den directeur eenige moeite de opdracht te geven, doch stipte nakoming van de voorschriften der bank is een der grondpijlers van zijn bewind.

„Ook opzij hangen,” beslist hij norsch.

Hij gaat vroeger dan gewoonlijk naar huis en heeft den geheelen avond een lichtelijk onvolledig gevoel.

Als de magazijnknecht de japon in het volle licht brengt, is de verwoesting, die de tijd er aan heeft teweeggebracht, duidelijker te zien.

„'t Zal mij benieuwen of er nog een gek op dat ding biedt,” zegt hij schamper.

Als Anna Ubbink 's avonds voor den spiegel de spelden uit haar kapsel trok, viel een weelderige zwarte golf tot midden op haar rug. De olielamp, vlak voor haar op de nieuwe waschtafel, liet een groot deel van de kamer in de schaduw. Telkens als zij den kam door de haren trok, flakkerde de vlam in den gezelligen dikken buik van het lampeglas mee en dan bewoog haar grotesk silhouet fantastisch over den witten muur.

Als zij dan klaar was met haar toilet, dacht

zij nog een oogenblik na over de gebeurtenissen van den dag. Weinig beteekenende gebeurtenissen meestal, doch voor een jong meisje vaak van groot belang. Voorvallen in haar klasje van de bewaarschool, een nieuw jongetje, weer een geval van mazelen, wat hadden de kinderen meegeleefd met het sprookje, dat zij vertelde! Bij Van Langstraten op den hoek van de Hoogstraat werd de geheele etalage ingenomen door een vélocipède op luchtbanden. Er stond een vrouwenfiguur naast, gekleed in sportieve rok en blouse. Zij was er onder het avondeten schuchter over begonnen, maar vader had zijn wenkbrauwen geërgerd gefronst en hij had iets voor zich uit gemompeld, wat zij niet had verstaan. Vader was ook zoo ouderwetsch in zijn opvattingen!

Zoo vergeleed haar eenvoudig leventje, overdag naar de school, 's avonds het breiwerkje of het boek, soms een visite, een enkele maal een verzetje. Het laatste altijd duchtig gechaperonneerd. Naar den schouwburg, bij zeldzame gelegenheden naar een bal? Goed, maar met vader en moeder. Vader duldde geen enkele inbreuk op zijn patriarchaat.

Het jaarfeest van de mannenzangvereniging Aurora had de groote verandering in haar leven gebracht. Toen zij na afloop, doodmoed, in de intimiteit van haar eigen kamertje stond en naar haar spiegelbeeld keek, betrapte zij zich er op, dat zij voor het eerst meer dan gewone aandacht besteedde aan haar uiterlijk. Een groot geluksgevoel doorstroomde haar, als zij dacht aan de zalige dansen met Jan de Koning, een der jonge bassen. Telkens en telkens weer had hij haar gevraagd eenmaal had zij den blik van verstandhouding opgevangen, dien vader en moeder hadden gewisseld. Zij bloosde bij de herinnering.

Jan de Koning was eigenaar van een behoorlijke schilderszaak. Hij werkte met een paar knechts en was dus een goede partij. Daarnaast was hij geen onverdienstelijke amateur met penseel en palet; eenige van zijn romantische landschapsjes hadden al eens op een tentoonstelling gehangen.

De jonge schilder kwam op bezoek en viel steeds meer in den smaak. Een meisje van bijna tweeëntwintig mag immers serieus aan de toekomst denken?

De tijd ging als een droom voorbij. Juichend gaf zij hem toestemming met haar ouders te praten en er had onderoering in vaders stem doorgeklonken, toen hij ernstig met hen sprak, terwijl zij met een hoogroode kleur naast Jan stond.

Haar poëziealbum kreeg een nieuwe betekenis. Er kwam een aardig aquarelletje in van twee roode asters, bij zijn gedicht: Vergeet mij niet! En op de volgende bladzijde kon de stoutmoedige minnaar zijn vers aanvangen met: Aan mijn liefste! Dat was in den winter van '92.

Heerlijke tijd van voorbereiding voor het huwelijk! Het uitzoeken en aanschaffen van de meubelen, het inrichten van het huisje, het gereedmaken van het bruidstoilet!

Anna was handig met de naald en maakte de bruidsjapon zelf klaar. Zij gebruikte er ragfijne witte kant voor en versierde haar met talloze lintjes en strikjes. Fraai welfde de sleep over de queue de Paris en het hooge keurslijf sloot onberispelijk.

Twee dagen voor het huwelijk trof haar de wreede slag, die haar in den beginne tot wilde opstandigheid, later tot doffe wanhoop bracht.

Op een stormachtigen avond wilde Jan den kortsten weg naar huis nemen door de bevroren singelgracht over te steken. De wolken, die voor de maan joegen, beletten hem het uitzicht, hij zag het bordje niet, dat de schaatsenrijders overdag voor de zwakke plek in het ijs waarschuwde. Zijn kreet om hulp werd te laat gehoord; toen men hem met levensgevaar onder het ijs vandaan had gehaald, was hij al verdrongen.

Anna Ubbink is ongetrouwd gebleven. Zij heeft de nagedachtenis van den overleden verloofde stil geëerd, leerde langzamerhand berusten, maar haar hart, eenmaal weggeschonken, kon geen tweede liefde bevatten.

Een paar maanden na de begrafenis haalde zij de bruidsjapon uit haar rustplaats in de muurkast. Het deed pijn naar het feestkleed te kijken, dat symbool van het hoogste geluk had kunnen zijn. Wat moest zij er nu mee doen? Wegdoen? Weggeven? Neen, ook dat kon zij niet, heelemaal afstand doen leek op verraad. Op haar meisjeskamer bewaren? Haar hart kromp ineen bij de gedachte, geregeld op directe wijze aan de tragedie te worden herinnerd.

Zij vond een oplossing door de bruidsjapon naar de bank van leening te brengen. En elk jaar prolongeerde zij het pand, ook nadat zij naar het kleine dorpje in Friesland was verhuisd.

De wanhoop werd weemoed, de weemoed zoete herinnering. Zoo werd zij oud; negenenveertig maal had zij het pandbriefje voor zich gelegd en het bedragje gezonden.

Het kwam niet tot een vijftigste verlenging. Twee weken voor het verstrijken van den termijn is Anna Ubbink, stil en vredig, in haar drieënzeventigste levensjaar, gestorven.

Niet slechts theorie, maar ook practijk. De cursisten maken onder deskundige leiding nieuwe gerechten klaar.

In het leslokaal van den voorlichtingswinkels. De huisvrouwen zijn een en al oor, wanneer de kookkunst worden onthoort.

Een nuttige sociale instelling

Nooit hebben de Nederlandsche huisvrouwen zoo sterk behoefte gevoeld aan een goede voorlichting op huishoudelijk gebied als in de laatste jaren. Was er steeds een behoorlijke dosis wijs beleid noodig om de huishouding goed te leiden, in dezen tijd worden er werkelijk topprestaties op dit gebied verreicht.

Immers, aan de huisvrouwen is de taak om met de weinige ingrediënten, waarover zij thans nog kunnen beschikken, haar gezin steeds weer een smakelijken en voedzamen maaltijd voor te zetten. Daarnaast vergt het kledingvraagstuk heel wat van haar handigheid met naald en draad, om van het waschprobleem, in dezen tijd van zeepschaarste, maar niet te spreken. Om bij dit alles haar roem van „Hollandsche huisvrouw” met de bekende

Waar de huisvrouw in oorlogstijd voorlichting krijgt

Hollandsche degelijkheid en zindelijkheid hoog te houden, wordt een bijna onbestaanbare combinatie vereischt van practischen zin, goeden smaak, handigheid en vele andere goede eigenschappen. Zij houden echter nog steeds stand door elkaar te steunen met nieuwe vondsten of oude recepten, eigen en vreemde ervaringen. Nog nooit hebben zooveel wenken en recepten op zulke onoglijke kladjes onder de huisvrouwen gecirculeerd als in deze jaren. Deze toevallig binnendwarrelende raadgevingen zouden echter moeten aangroeien tot een geregelden en rijken stroom, wil men er waarlijk en dagelijks profijt van hebben en er op kunnen rekenen.

Nu is er een Nederlandsch instituut, dat er zijn dagtaak van maakt, voor practische voorlichting van huisvrouwen te zorgen. En omdat het een groot en deskundig instituut is, geschiedt deze voorlichting systematisch. Zij wordt ter hand genomen door den Voedingsraad, die, onder leiding van dr. C. den Hartog, zeer goed en verdienstelijk werk verricht op het terrein van de voedselvoorziening en volksgezondheid. Deze Voedingsraad is in oorlogstijd ontstaan uit den Gezondheidsraad en wordt in zijn werk bijgestaan door een commissie van advies, waarin verschillende officieele instanties, die vroeger een deel van de voedingsvoorziening in handen hadden, vertegenwoordigd zijn. De voedingsvoorziening, waarin nu eenheid gekomen is, heeft tot doel, de beschikbare voedingsmiddelen zoo goed en zoo zuinig mogelijk te doen gebruiken. In een speciaal voor dit doel ingerichte proefkeuken worden nu, door bekwame leeraren, verschillende nieuwe recepten „gepro-

beerd”, om daarna aan de huisvrouwen te worden doorgegeven. Wekelijks worden enkele van deze recepten in de kranten gepubliceerd; dit alleen is echter niet genoeg, daarom worden in samenwerking met de Commissie inzake Huishoudelijke Voorlichting en Gezinsleiding en de Commissie tot Huishoudelijke Voorlichting ten Plattelande vouwbladen uitgegeven, cursussen georganiseerd en tentoonstellingen gehouden. Bovendien is er onlangs een voorlichtingswinkel geopend in Den Haag, Rotterdam, Amsterdam en een leskeuken in Utrecht, die tot doel hebben vouwbladen met recepten en allerlei nuttige huishoudelijke wenken onder de bevolking te verspreiden.

Uit de vouwbladen, die niet alleen voorlichting geven over

waarde van een onbekend voedingsmiddel onder de aandacht van de Nederlandsche huisvrouwen te brengen. Met het oog hierop worden voor kruideniers cursussen georganiseerd, zoodat zij hun klanten over een bepaald voedingsmiddel kunnen inlichten. Dat er ook door cursussen voor wijkverpleegsters heel wat bereikt wordt, is duidelijk, wanneer men bedenkt, dat juist deze personen geregeld in de gezinnen komen. Zij kunnen den huisvrouwen enkele nuttige tips geven over de bereiding van het voedsel en — wat nog veel voornamer is — hen aansporen tot het volgen van cursussen.

Wij mogen niet vergeten aan te stippen, dat er ook voor diabetici (lijders aan suikerziekte), die bij de voedselbereiding

Zelf draagt zij de oude dracht, maar de kleeren voor de kinderen wil zij zelf leeren knippen en naaien. Vooral uit gedragen kleeren van de grooten iets bruikbaar maken voor de kleintjes spaart geld en punten.

Wasschen is voor de huisvrouw, om zoo te zeggen, dagelijksch werk. Toch volgen velen den waschcursus, waar heel wat moeilijkheden uit den weg worden geruimd.

In den voorlichtingswinkels en raadgevingen.

ONGELOOFELIJK, MAAR WAAR....

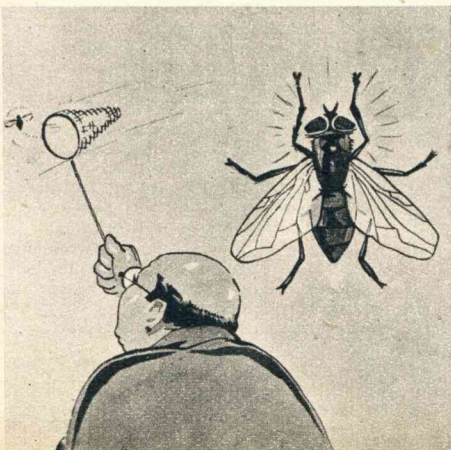
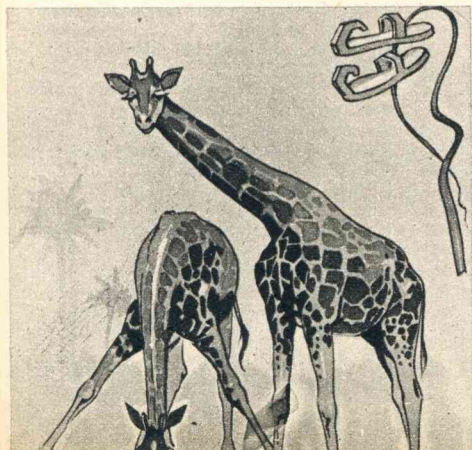
De beste en stevigste sandaaltjes worden vervaardigd uit de huid van de giraffe. Deze huid geeft namelijk een leersoort, die zoo goed als onverlijgbaar is en zeer goed te bewerken.

Mis poes. Een vlieg laat zich niet zoo makkelijk verschalken, dank zij de facettenoogjes, waarmee zij door de vijftienduizend venstertjes van elk oog naar alle mogelijke kanten en richtingen kan gluren.

De oehoe, een van de grootste Europeesche uilen, kan zijn oogen noch naar rechts, noch naar links draaien. Hij moet altijd strak voor zich uit kijken. Wat hem voor 't overige niet belet een keene, snelle nachtjager te zijn.

Niet iedereen heeft een gevleugelde lijfwacht, maar deze gepantserde dikkuid kan rustig zijn neushoorn dutje doen. Als er ook maar een vuiltje aan de lucht is, zullen de vogels hem onmiddellijk waarschuwen.

Deze vlinder is voor andere insecten een duchte tegenstander. De buikzijde van zijn vleugel is voorzien van een soort reserveweer, als met een machinegeweer, en verdoovende vloeistof op zijn v

tevens raadgevingen gebied van wasch-verstellen en kinder-huisvrouw zeer veel tten. Behalve in de worden deze vouwt (à 1 cent per stuk!) die door het geheele rden. De Commissie ijke Voorlichting en an de oprichting reeds schikt thans over twee namelijk „Onze huis-vliezen verstrekt wor-t tot voeding, naaien, elijk werk en kinder-tentoonstelling „Onze tijd”, die speciaal op verstrekt.

tellingen zien de huis-de raadgevingen op demonstreerd, terwijl toegelicht wordt door vanzelf, dat het on-onthouden na het een n. Daarom bestaat er tentoonstellingen zich voor het volgen van huishoudscholen, in de t en in voorlichtings-rden. Deze cursussen, lerwerpen behandelen, n en verstellen, wasch-derverzorging, worden leiding gegeven. De e tentoonstelling zoo worden nu klaarge-ventueel mee naar ook de huisgenooten nis te laten maken. ogelijk is „zelfwerk-niseeren, worden de-

lamemateriaal zijn de e door het heele land e kruideniers kunnen peciaal vervaardigde ten doel hebben de del onder de aandacht renge. Met het oog en georganiseerd, zoo-bedingsmiddel kunnen oor wijkverpleegsters meer men bedenkt, dat en komen. Zij kunnen ven over de bereiding rnamer is — hen aan-

pen, dat er ook voor ij de voedselbereiding

In het leslokaal van den voorlichtingswinkel te Den Haag. De huisvrouwen zijn een en al oor, wanneer de geheimen der kookkunst worden onthuld.

op extra moeilijkheden stuiten, cursussen gegeven worden. Tot slot willen wij de resultaten, die met de voorlichting door de genoemde commissie bereikt zijn, in cijfers uitdrukken. Het aantal cursussen, dat over het tijdvak 1942-1943 gehouden werd, bedraagt 1291 met 24341 cursisten, het aantal filmvoorstellingen 306 met 36217 bezoekers. Op de 44 grote tentoonstellingen kwamen 42448 bezoekers, terwijl de 21 kleinere 29031 bezoekers telden. Het aantal bezoekers van demonstraties, lezingen en propaganda-bijeenkomsten, uitgaande van het Voorlichtingsbureau en de plaatselijke Commissies inzake Huishoudelijke Voorlichting en Gezinsleiding, was respectievelijk 3226, 551 en 2232.

Wij hopen door dit artikel wat meer bekendheid te geven aan het voorlichtingswerk in Nederland, zoodat veel huisvrouwen zullen besluiten tot het volgen van een cursus, waardoor de genoemde getallen ongetwijfeld sterk zullen oploopen.

Moeder zou er alleen niet mee klaargekomen zijn om uit haar oude zomerjurk een fleurig jurkje voor de oudste dochter te maken.

Panorama-v. d. Wal

Huisvrouw, om zoo te zeggen, dagelijksch werk. In de waschcursus, waar heel wat moeilijkheden uit n weg worden geruimd.

In den voorlichtingswinkel kan men vouwbladen kopen, waarin men recepten en raadgevingen over waschbehandeling, naaien, verstellen en kinderverzorging kan vinden.

en heeft een gevleugelde lijf- r deze gepantserde dikheid kan eushoorndutje doen. Als er ook ruitje aan de lucht is, zullen em onmiddellijk waarschuwen.

Deze vlinder is voor andere insecten een geduchte tegenstander. De buikzijde van zijn lichaam is voorzien van een soort reservoir, waaruit hij, als met een machinegeweer, een fijnverdeelde, verdoovende vloeistof op zijn vijand afschiet.

Een van de zeldzaamste dieren ter wereld is deze slechts in Z.O.-Azië voorkomende boomklimmer met het lichaam van een rat, uitpuilende oogen, teenen met zuignappen, pooten als stelten en een onbehaarden staart met een kwastpuntje. Holland

DERELINK

GENEEST ZICHZELF

Vervolgroman door Hans Pennarts

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE: Warmold Derelink, een rijke jongeling, die na zijn mislukt ingenieursexamen zijn dagen in ledigheid slijt, raakt verliefd op een eenvoudige meisje, Annie Wegenhuis, dat de bijbetrekking van vestiairejuffrouw vervult. Warmold brengt haar 's avonds in zijn auto naar huis en dringt aan op verderen omgang. Zij weigert, zegt hem ronduit, dat hij geen „man” is, maar verwijfd en ziek. De dokter, dien hij raadpleegt, laat hem nog erger dingen hooren: „Systematisch vergiftigd; te veel weelde en geen arbeid!” Nu bezint Derelink zich: hij zal zichzelf genezen! Hij vraagt aan een ouden studievriend, thans directeur van een machinefabriek, om werk en krijgt het baantje van... kraandrijver. Om zijn vrienden te ontloopen, verlaat hij zijn luxueuze woning en betrekt een sober kamertje in een arbeiderswijk. Dit maakt hem innerlijk sterker. Als hij op het werk door een jongen kerel uit de grap omver wordt geloopen, goeft hij dien zijn streek terug, waardoor hij stijgt in de ahting der arbeiders. Hij promoveert tot walbaas, maar zijn kennisje Annie ziet hij met een ander loopen en baloorig gaat hij naar zijn vroegere woning, waar hij Oudejaar viert met den huisknecht. Na eenigen tijd moet hij op 't werk als tolk fungeeren bij 't bezoek van een Franschman. Hierop volgt de bevordering tot employé bij de administratie. Derelink ontmoet plots zijn vader.

Kort, als een flits, kwam er iets als hartelijkheid in de grijze oogen: het leek als verloor de kaarsrechte gestalte iets van haar stramheid en hoog ze zich wat naar Warmold toe. Een korte aarzeling; overwoog hij een vriendelijk woord, een vaderlijken raad, een uitnoodiging? Toen stak hij plotseling zijn hand uit: „Wel, het beste dan, jongen. Volhouden maar. Ik hoor nog wel van je.”

Nee, hij liet zich dezen dag niet bederven, hij wilde zich dezen dag niet laten bederven, deze dag was niet meer te bederven. Warmold legde zijn heele wilskracht in dit voornemen, te genieten van zon en licht en van het sprankelende, tintelende water. Hij dwong zich tot een glimlach en tot een veerkrachtigen loop. Zoo kwam hij in de veranda van het café.

„Je vader?” vroeg Truus, toen hij aan het tafeltje plaatsnam. Warmold knikte. „Dat zie je dadelijk, jullie lijken op elkaar.” Vreemd, nóg tintelden de wrevel en de teleurstelling in hem en toch deed het hem goed te hooren dat hij op zijn vader leek.

Het lukte hem de herinnering aan deze ontmoeting uit zijn gedachten te bannen, dien geheelen middag, en ongestoord te genieten van het zeilen.

Het schermerde reeds, toen ze naar Amsterdam terugkeerden. Onderweg spraken ze niet veel, moe van de frissche lucht en het volle licht. „Dus je kijkt nu ook voor ons uit, niet? Of je meubels ter overname weet,” riep Truus hem van het achterbalkon van de tram nog na. Warmold knikte glimlachend. Rare zinnen vormden de menschen als ze haastig spraken.

Met zijn handen in zijn zakken slenterde hij door de binnenstad, door den zachtblauwen nevel van den vallenden avond met de lichtende bollen, strepen en punten van lichtreclames, auto's, trams en verlichte ramen; langs de boomen tusschen Bijenkorf en beurs met de gezwoolen knoppen nacht wiegend in lantaarnlicht.

„Dat zou hij van nu af aan meer aan doen, aan zeilen en zwemmen. De hospita ontving hem met een tevreden, moederlijk knikje.

„U ziet er na één zoo'n dag al stukken beter uit,” constateerde ze tevreden. „Zag ik er dan slecht uit?” vroeg Warmold vlug.

„Dat zeg ik niet. Ik zeg alleen, dat u er béter uitziet. Vanavond blijft u toch zeker thuis, niet?”

Dat was een zuiver rhetorische vraag, want van alle commensaals die ze ooit had gehad was deze zeker het huiselijkst.

„Vanavond blijf ik bij uitzondering thuis,” antwoordde Warmold dan ook prompt. „Dan krijgt u later een kop koffie,” beloofde ze goedig.

Warmold voelde zich na het eten behaaglijk loom. Hij trok zijn huisjasje aan, stak een sigaar op en ging voor het raam zitten. Eerst boeide het roezige verkeer hem, vond hij het prettig naar de langzaam langs elkaar schuivende menschenrijen van den Nieuwendijk te kijken, doch langzamerhand werd hij soezig, maakten zijn gedachten zich vrij van zijn wil. Beelden trokken langs hem heen, herinneringen doken op aan zijn vroegeren fuiftijd, aan Annie, de maats van de kade, nog eens Annie en toen het ouderlijke huis. Onmeedoogend helder kwam hem eensklaps het laatste ernstige onderhoud met zijn vader in zijn gedachten. „Moeder heeft je dat geld nagelaten en het is dus van jou, je kunt er mee doen wat je wilt. Maar als je wilt luieren en fuiven, doe dat dan asjeblieft ergens anders, niet in mijn huis.” Dat werd toen nuchter en kortaf gezegd en hij had de consequenties aanvaard en een eigen woning ingericht.

Zijn vader! Zijn vader hield van hem, maar achtte hem niet en zoo was er een wonderlijke verhouding ontstaan. Ze bezochten elkaar op hun verjaardagen, ze telefoondeerden elkaar met Nieuwjaar, ze kwamen elkaar wel eens tegen in den schouwburg of in een café. Bij elke ontmoeting weer had Warmold de spijt, de teleurstelling en de hoop achter dien laat-

dunkenden hoon gevoeld, zich er aan geërgerd, zich over zichzelf geschaamd en toch had hij nooit de kracht gehad, ja, er zelfs nooit aan gedacht, verandering in zijn leven te brengen. En nu? Nee, verdraaid, ook dat moest veranderen: hij had ongelijk gehad en vandaag of morgen moest hij hem dat eens vertellen.

ELFDE HOOFDSTUK

„Ah, meneer Derelink.”

Eduard Derelink, die zich juist door den kelner uit zijn jas liet helpen, wendde langzaam het breede, forse hoofd en keek neer op den heer die daar glimlachend en met uitgestoken hand voor hem stond.

„Sjollema,” bromde hij. „Wat, voor den drommel, doe jij hier?”

„Mijn vrouw is een paar dagen de stad uit, bij familie en nu permitteer ik me de luxe van een glaasje voor het eten.”

„Met andere woorden, als je vrouw er is, mag je niet. Je bent een pantoffelheld, Sjollema, zooals trouwens zoo veel van die heerschers op kantoor of werkplaats.”

Sjollema lachte zachtjes en de kelner gunde zich de weelde van een grins.

„Ga zitten, Sjollema, ik geef een rondje. Drie borrels krijg je van me, voor den vierden bedank je, begrepen?”

Ze namen plaats aan een tafeltje, de kleine man met de droge oogen achter de sterk geslepen brilleglazen en de groote man met het grijze leeuwenhoofd.

„Twee, Frits,” bestelde Eduard Derelink en de kelner gleed weg.

„Hoe gaat het met u, meneer Derelink? U verandert ook niet.”

„Een Derelink verandert niet zoo gauw. Mijn vader rookte op zeventigjarigen leeftijd nog hetzelfde merk sigaren als waarmee hij op zeventienjarigen leeftijd begonnen was,” bromde Derelink.

„Een lovenswaardige eigenschap.”

„Hm, dat hangt er van af.”

Ze keken elkaar even in de oogen en wisten van elkaar, dat ze aan hetzelfde dachten, maar ze wisten ook, dat ze over dat bepaalde onderwerp niet zoo gauw zouden beginnen. Er zijn van die dingen, die een oudere man met een jongeren niet bespreekt zoolang nog de lichte vreemdheid na de begroeting tusschen hen heerscht.

„Hoe gaat het op de werf, meneer Derelink?”

Ze begonnen over zaken te spreken, over buitenlandsche en binnenlandsche concurrentie, over exploitatiekosten, winstmarge, organisatie, nieuwe modellen, schommelingen van de markt.

De kelner bracht de glaasjes. „Hoe gaat het op de fabriek, Sjollema?”

Toen hadden ze het over staal, koper, nikkel, aluminium, legeringen, over kogellagers, omwentelingen, invoer van grondstoffen, transport.

De kelner bracht weer glaasjes. Ze gingen verder over concurrenten, solvabiliteit, werken met bankkapitaal, balansen, dividenden, reserves, arbeidscontracten.

De kelner bracht voor den derden keer glaasjes en toen die op waren, zegden beide heeren op eens. Het was zoo'n pauze in het gesprek die er op wijst dat alles besproken is wat aan de oppervlakte van het bewustzijn leeft. Ze waren twee industrielen die elkaar ahtten, welgestelde mannen met een positie in de maatschappij, doch de een was ruim dertig jaar ouder dan de ander en er waren onderwerpen, waarover de jongere moest zwijgen als de oudere er niet uit zichzelf over begon.

„Meneer Derelink, het vierde glaasje weiger ik, maar missechen wilt u nu een glas van mij accepteeeren?”

Heel koddig klonk dat van dat heertje met dat strakke gezicht en die zachte stem. Humor en kracht, dat zocht men niet zoo gauw achter den wat langzamen en nuchteren Sjollema. Eduard Derelink wierp het hoofd in den nek en lachte.

noodig, daar er twee soorten zijn, namelijk voor een vette huid en voor een droge.
 Zeker niet minder belangrijk dan het gebruik van dagerème vóór het poederen is het geregeld grondig reinigen van de huid. Natuurlijk dient dit allereerst 's avonds voor het slapen gaan te gebeuren, maar degenen, die nogal kwistig met poeder en rouge omspringen, doen er goed aan, ook gedurende den dag nog eens een schoonmaakbeurt te houden. Dit kan het beste gebeuren met de thans helaas vrijwel van de markt verdwenen reinigerscrème, een reinigingslotion ofwel een zekere melkachtige emulsie, die ook het vermogen heeft alle ongerechtigheden uit de poriën te verwijderen. Warm water met het schuim van overvete zeep is eveneens een prachtig reinigingsmiddel voor de huid, dat we zoo gauw mogelijk na den oorlog in eere moeten herstellen.

Om terug te komen op ons uitgangspunt: „Is poederen schadelijk?“, velen klagen over de zoo leelijke verwijde poriën. Deze kunnen inderdaad het gevolg zijn van verkeerd gebruik van poeder. Om dit euvel zooveel mogelijk te verhelpen kan men geregeld betten met een hiertoe speciaal in den handel gebrachte samentrekkende lotion. Voor degenen, die graag een donker poeder gebruiken, de raad om de huid eerst te overdonzen met een licht poeder, opdat de donkere laag niet vlekkerig wordt. Hetzelfde geldt voor vette rouge, die men heel luchtigjes met de vingertoppen inklopt.

Is poederen schadelijk? Om eens te antwoorden met een wedervraag: „Heeft het eigenlijk wel eenig voordeel zich te poederen?“, merken we op dat er zooveel glimmende, vette, grove en ook gore huiden zijn, dat poeder wel degelijk verbetering brengt, en of het erg schadelijk is hangt, zooals gezegd, voor een groot deel van onszelf af. Ten slotte een raad aan de benijdenswaardige vrouwen en meisjes, die een perzikenhuid bezitten. Poeder is een prachtig hulpmiddel om ongerechtigheden te bedekken, maar het resultaat evenaart toch nooit de charme van uw eigen frissche huid.

AWA-Recla

Is poederen schadelijk?

Deze vraag wordt herhaaldelijk gesteld en al moeten we vooropzetten, dat het gebruik van poeder nooit heilzaam is voor de huid, het ligt toch heelmaal aan de manier waarop het poederen gebeurt of de gevolgen funest zijn of niet. Er zijn helaas maar al te veel vrouwen die verzuimen een bedekkend laagje aan te brengen, voordat ze gaan poederen. Over het algemeen vinden ze het eerst moeten masseren met dagerème veel te tijdroovend, terwijl velen ook beweren dat ze gaan glimmen van die crème. Bij het gebruik van de juiste dagerème is dat echter niet

VETPASTA'S VERVANGEN DE BOTER

CHOCOLADEPASTA

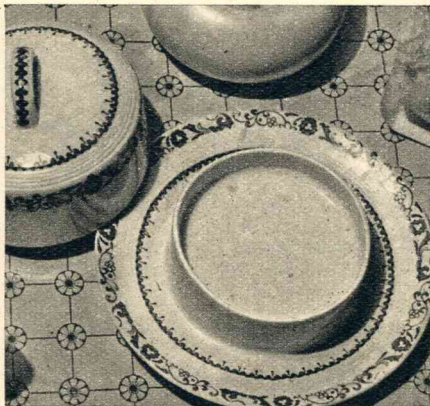
1½ dl taptmelk of 1½ dl water en 15 gram taptmelkpoeder, 30 gram hagelslag, 50 gram vet, 1 afgestroken eetlepel aardappelmeel, desgewenscht 1 afgestroken eetlepel suiker.

Breng de taptmelk aan de kook, voeg den hagelslag toe. Laat de vloeistof koken tot de hagelslag is opgelost. Laat het vet in de choco-

lademelk smelten. Maak het aardappelmeel met een beetje achtergehouden, koude melk aan tot een papje, giet dit onder roeren in de kokende vloeistof. Laat de massa onder roeren 3 minuten doorkoken en binden.

Voeg zoo noodig wat suiker toe. Blijf daarna in de pasta roeren tot ze koud is, om afscheiding van het vet te voorkomen.

Maak het taptmelkpoeder aan met water, voeg den hagelslag er aan toe en breng het mengsel roerende aan de kook. Voeg het vet toe. Maak het aardappelmeel met een beetje koud water aan, giet het papje onder roeren in de kokende vloeistof. Handel verder zooals in het bovenstaande recept is aangegeven.

VAN EEN OUD BRIDGEKLEEDJE

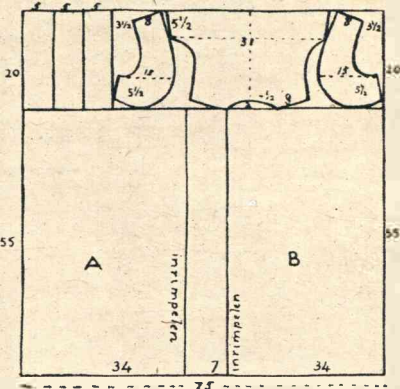
Rokje met bijpassend boleroootje voor den leeftijd van ong. 4 jaar

Hierbij afgebeelde aardige pakje, bestaande uit een rokje en een bolero voor kleine meisjes, is vervaardigd van... een oud bridgekleedje, dat hier en daar slijtageplekken vertoonde, zoodat het niet meer gebruikt kon worden. Het is een voorzichtig karweitje, waarbij we nauwkeurig moeten passen en meten, maar met behulp van bijgaand patroon, waarop de juiste maten duidelijk zijn aangegeven, zullen we er zeker in slagen de zaak tot een goed einde te brengen.

Allereerst worden alle geborduurde en geappliqueerde motieven van het laken verwijderd. Voorts gebruiken we den onderkant van het kleedje, aangezien de bovenkant meestal vershoten en minder frisch geworden is. Een strook van 20 cm langs de eene zijde (lengtezijde) van het kleedje, dat 75 cm lang en breed is, wordt bestemd voor de bolero, de rest voor het rokje. Nu spelden we de verschillende patroondeelen op de stof, volgens het aangegeven voorbeeld, terwijl het overblijvende hoekje van ongeveer 20 bij 15 cm in drieën verdeeld wordt; deze stukjes worden later aan elkaar genaaid om dienst te doen als boord van den rok.

We moeten er hierbij echter vooral op letten, dat deze strookjes langs de lengtezijde van de stof geknipt worden, aangezien de stof in de breedte te veel rekt, zoodat de bovenwijdte van het rokje dan spoedig te groot zou worden.

De patroondeelen a en b vormen het rokje (zie bijgaande tekening), het middengedeelte, dat begrijpelijkerwijze het meest gesleten is, kan nu weggeknipt worden ter breedte van 7 cm. Ook moeten we er op letten de zijden langs het midden als den voorkant van het rokje te beschouwen, aangezien deze dun zijn en zoodoende het minst te lijden hebben. We zetten nu de zijkanten aan elkaar en rimpelen den bovenkant in; is de stof echter erg dik, dan is het verstandiger een paar plooitjes te maken in plaats van in te rimpelen. Vervolgens wordt het boordje, dat dubbel genomen is en een breedte van 5 cm heeft, op het rokje genaaid, dat we ten slotte met een klein splitje op maat van de draagster maken. Een groot voordeel is het, dat zoomen en inslagjes niet noodig zijn, omdat laken gewoon afgeknipt kan worden. Het staat aardig het boleroootje te garneeren met wol of zijde in een afstekende tint, bijvoorbeeld hardgeel, of een combinatie van wit en rood; deze kleuren doen het, op het felle groen, uitstekend. Op 't boordje van den rok kunnen we bovendien een fleurig bloemmotiefje borduren, waardoor de naadjes enigszins gecamoufleerd worden!

En hiermede is moeders „grootte dochter“ weer een keurig jurkje rijker, dat niets behoeft te kosten!

Ontw. en teek. A. Buys

GOEDE RAAD IS NIET DUUR

MANTEL VAN TEDDYBEER

„Hoe kan ik mijn teddyberen mantel schoonmaken? Het gaat voornamelijk om den kraag, die erg vuil is.“ Deze vraag wordt ons gesteld door mejuffrouw v. D. te Amsterdam. Wanneer de stof wit is, kunt u den kraag schoonmaken met zemelen. Beter nog is het een papje te nemen van magnesiapoeder en

tetra. Het overtollige poeder wordt dan later weggeborsteld. Betreft het hier gekleurd goed, dan raden wij u aan, den mantel door een chemische inrichting te laten reinigen.

EEN JUMPERTJE

waarvoor weinig materiaal vereischt wordt, kan mevrouw v.d.W. te Wageningen vinden in het nummer van 3 Februari jl. Voor bedoeld modelletje werd gebruikt 150 gram blauwe en 30 gram roode uitgehaalde koordwol. Is dit niet iets voor u?

AMANDELPASTA

50 gram vet, 1½ dl taptmelk of 1½ dl water en 15 gram taptmelkpoeder, 20 gram suiker, een snuifje zout, 1 afgestroken eetlepel aardappelmeel, een paar druppels gele kleurstof, 1 theelepel amandeleessence.

Smelt het vet, voeg een gedeelte van de taptmelk of het met water aangemaakte taptmelkpoeder er aan toe. Breng de vloeistof aan de kook.

Los de suiker en het zout er in op. Maak het aardappelmeel met een beetje achtergehouden, koude taptmelk aan tot een papje, voeg hierbij enkele druppels gele kleurstof. Giet het mengsel onder roeren in de kokende vloeistof. Laat de massa in plm. 3 minuten gaarkoken en binden. Voeg van het vuur de amandeleessence er aan toe. Laat de pasta onder roeren koud worden.

KAASPASTA

50 gram kaas, 1½ dl taptmelk, 50 gram vet, 1 afgestroken eetlepel bloem, zout, peper of surrogaat ervan.

Rasp de kaas, breng haar met de melk aan de kook, zoodat de kaas week wordt. Voeg het vet toe. Maak de bloem met een beetje achtergehouden, koude taptmelk aan tot een papje. Giet dit onder roeren in de kokende vloeistof. Laat de massa gaarkoken in plm. 7 minuten. Maak haar op smaak met zout en peper of surrogaat ervan. Laat haar onder voortdurend roeren afkoelen.

Pan-studio

„Accoord. Maar denk er om, ik wil niet, dat je vrouw er van hoort, anders kijkt ze me nooit meer aan.”

Het vierde glaasje wipten ze vlug naar binnen en daarna viel er weer een stilte. De alcohol had de nuchterheid weggespoeld en de stemming tussehen hen warm vrouwelijk gemaakt. De oude Derelink legde zijn armen op tafel, knikte Sjollema eens toe en zuchtte.

„Ja, ja, hier zitten we nou, Sjollema, en doen net alsof het leven eigenlijk erg genoeglijk is...” Hij ging weer rechtop zitten, haalde zijn sigarettenkoker voor den dag en stak zelf een sigaret op, nadat Sjollema met een hoofdschudden geweigerd had. „De misère is, beste kerel, dat ik daar op een pracht van een werf zit en geen opvolger heb. Mijn grootvader is de zaak begonnen en elke Derelink heeft er tot op den dag van heden wat aan toegevoegd, maar na mij houdt het op. Sluit ik de oogen, dan gaat het zaakje in vreemde handen over. Een trieste gedachte, jongeling, een trieste gedachte.”

Sjollema, een weinig verlegen over dat „beste kerel” en „jongeling”, kuchte en keek voor zich.

„Warmold.” De oude heer schudde het hoofd. „Ik weet het niet, ik weet het niet. Een goeie, beste jongen, maar... Ik sprak hem kort geleden en toen vertelde hij me, dat hij werkte.” Hij haalde moedeloos de schouders op. „Het zal wel zoo zijn, maar wat noemt hij werken? Hoe lang duurt die bevestiging? En waar werkt hij?”

„Bij ons,” zei Sjollema droog.

„Bij wie?”
„Bij ons.”

Ze keken elkaar een oogenblik zwijgend aan, toen vroeg Derelink: „Als wat?”

„Eerst als kraandrijver, toen als walbaas, nu als kantoorbediende.”

Derelink liet zich tegen de rugleuning van zijn stoel vallen en staarde met open mond naar de zoldering. „Als kraandrijver,” herhaalde hij in de opperste verbazing.

„Luister, meneer Derelink, ik weet wel niet of Warmold het goed zou vinden, dat ik u alles vertel, maar ik heb ook niet beloofd te zwijgen en ik acht het nu noodig, dat u alles weet.”

Ze schoven de stoelen dicht bij het tafeltje, staken de hoofden bijeen en Sjollema begon te vertellen. Bijna een half uur lang was hij alleen aan het woord.

„Begrijpt u, dat vind ik het belangrijkste, dat hij zonder hulp en zonder connecties voortgegaan is. Ik had hem alweer vergeten, was stomverbaasd, toen ik hem daar op de kade zag en heb er bijna met tegenzin in toegestemd, dat hij op de orderafdeling zou komen. En nu is hij bezig met typen leeren, zooals ik gehoord heb.”

„En je zei, dat hij zijn studie weer opgevat heeft?” vroeg Derelink gretig.

„Tja, dat beweert Holwerd, onze personeelschef, ten minste, en die is altijd van alles goed op de hoogte.”

„Prachtig, maar zijn privé-leven? Boemelt hij nog?”

Sjollema glimlachte. „Meneer Derelink, over zijn privé-leven weet ik niets. Ik weet alleen, dat hij eerst bij een zieken kraandrijver in de Wittenburgerstraat woonde en ik neem aan, dat iemand die veel fuift niet opeens kraandrijver en walbaas kan worden, vooral als hij aan dat leven niet gewend is en jarenlang geen steek uitgevoerd en in weelde geleefd heeft.”

„Je hebt gelijk.”

Dat moest de oude Derelink eerst even verwerken. Hij zat maar zijn hoofd te schudden en halve zinnen te mompelen. „Kraandrijver, dat is nou toch... Walbaas. Heb je nou ooit eerder van je leven zooiets...” Totdat Sjollema per toeval op de klok keek en van zijn stoel opveerde.

„Groote hemel, ik moet weg. Ik eet vandaag bij mijn schoonmoeder en ik ben al een half uur te laat,” zei hij verschrikt.

„Dan verkeer je in levensgevaar,” bromde Derelink. „Wil ik met je meegaan en buiten op straat wachten? Dan kan ik je opvangen voor het geval dat je er weer uitgeschopt wordt.”

Frans ontving hem met die bijzondere menigeling van diepen ernst, plechtstatigheid en eerbied, die hij voor den vader van zijn meester gereserveerd had.

„Nee, geen koffie, ook geen cognac of eenig ander vergif, alleen het adres van mijn zoon.”

„Het spijt me, meneer, maar dat weet ik niet.”

Eduard Derelink stond vlak voor den huisknecht en keek met humoristischen wrevel op hem neer. „Je weet het natuurlijk wel, maar je hebt uitdrukkelijke instructies gekregen, het aan niemand te zeggen. Vooruit, waar woont mijn zoon?”

„Ik weet het werkelijk niet, meneer.”

Frans knipperde niet met de oogleden, vertrok ook geen spier van zijn gezicht, toen Eduard Derelink zijn portefeuille voor den dag haalde en den inhoud verleidelijk deed ritselen.

„Het adres, Frans.”

„Mijn woord van eer, meneer, ik weet het niet.”

De oude Derelink stak zuchtend de portefeuille weer in zijn zak. Stom, dat hij Sjollema niet dadelijk gevraagd had, maar die zou het adres ten slotte ook niet uit zijn hoofd geweten hebben. Hij kon altijd de fabriek opbellen, als hij het noodig had.

„Je bent veel te eerlijk, man, je wordt nooit rijk,” bromde hij tegen Frans, die voor alle zekerheid maar besloot dit als een compliment op te vatten en daarom boog. „Maar je kunt me toch zeker wel zeggen, of mijn zoon vaak hier komt, niet? Ontvangt hij hier ook vrienden? Gaat hij nog wel uit?”

Dat kon Frans inderdaad zeggen: meneer kwam hier heel, heel weinig, vrienden ontving hij hier heelemaal niet meer en uitgaan deed hij ook niet meer, dat kon Frans zien aan de kleeren; meneer had zijn smoking of rok de laatste maanden niet meer nodig gehad.

„Zoo. Hm. Hier heb je een rijksdaalder. Als je mijn zoon iets van dit gesprek vertelt, moet je hem later teruggeven. Gegroet.”

Frans kreeg echter voorloopig geen gelegenheid iets te vertellen en toen hij er de kans toe had, was het niet meer nodig. Warmold had het te druk in die dagen om naar de Apollolaan te gaan. De drukte op de fabriek, die de indirecte oorzaak geweest was van Warmold's voorloopige aanstelling als kantoorbediende, culmineerde in die dagen in een stroom van bestellingen, reclames en beleggingsmoeilijkheden, die een ademloos tempo noodzakelijk maakten.

Daar kwam nog bij, dat Warmold, in zijn behoefte nu maar zoo veel mogelijk vlug af te doen, juist in die dagen op zoek was naar een woninginrichting voor Truus en Huffel. Afgejakkerd en beverig van natrillende onrust bezocht hij iederen dag voor het eten nog meubelmagazijnen en huishoudwinkels en besteedde daar ook een heelen Zaterdagmiddag aan. Zonder enig resultaat natuurlijk. Want meubels en potten en pannen waren er te kust en te keur te krijgen, maar geen winkel wenschte hem die artikelen zoo te leveren, dat ze er een heel klein beetje gebruikt uitzagen. Waren Truus en Huffel er niet geweest, hij zou 's Zondags lang in bed gebleven zijn en den heelen dag verluïerd hebben, nu moest hij wel mee naar Loosdrecht.

Ten einde raad riep hij zijn hospita te hulp en beloofde haar een gemakkelijken stoel, dien ze zelf mocht uitkiezen, als zij die woninginrichting voor elkaar kreeg.

„Komt in orde, meneer,” zei ze, voldaan in het vooruitzicht op dien stoel — ze zou heuseh den goedkoopsten niet nemen — en tevreden dat ze nu eindelijk wist „dat er centen zaten”.

„Een klein krasje op een stoel, een poot van het dressoir een beetje los — komt voor mekaar. Het beste zal wel zijn, dat we het zaakje maar meteen hier op de Spuistraat laten opslaan. Vindt u niet?”

„U doet maar. Wat ik er mee moet beginnen, als mijn collega het niet neemt, weet ik niet. Maar, enfin, geen zorgen voor den tijd.”

Het nieuwe schuurpoeder
REVANAL
reinigt alles!

VOOR DE
SCHOONMAAK
!

22½
CENT
ZONDER BON
EEN TURCO-PRODUCT

OOSTLAND
ROEPT! 2

De Germanen zijn een boervolk en hierin school immer hun kracht. Door gebrek aan ruimte moesten velen den grond ontrouw worden. In het Oosten is thans echter weer ruimte in overvloed. Ruimte voor Germaansche boeren. Jongens en meisjes van 14 tot 16 jaar kunnen zich thans weer aanmelden om opgeleid te worden tot boer en boerin. Aarzelt niet langer, wordt weerboer in het Oosten door je aan te melden bij den Germaanschen Landdienst Koningslaan 9 — Utrecht

helpen U bij
rheumatiek, ischias, pijnen en scheuten in ledematen en gewrichten, bij spit, griep, verkoudheid en zenuw- of hoofdpijnen.

Let op de naam „Ovaltjies” en prijs op de verpakking
20 tabletten slechts 60 cts.
In alle apotheken en drogisterijen verkrijgbaar. Laat ons ook Uw ervaringen weten!

Sanita-Agentschap - Nassaukade 373, Amsterdam.

Een wereldberoemd merke

TROPON

*sinds 1897 het symbool van
waarderechte geneesmiddelen
en specialite's*

TROPONWERKE · KÖLN-MULHEIM

Waar het nat
en tochtig is,
beschermen

reeds
2 Rheila's
meermalen perdag

Verkrijgbaar bij Apothekers
en Drogisten f. 30en-50

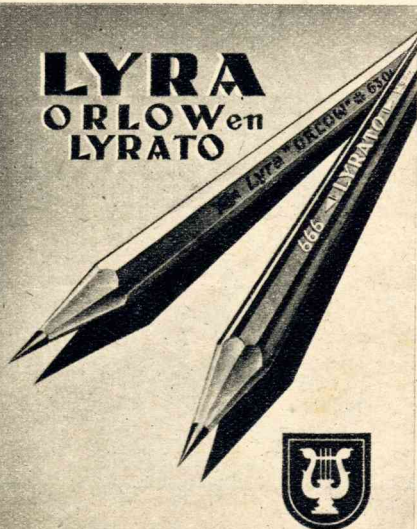
Voor Bloedreiniging

kunnen wij een voorjaarskuur met Darmol aanbevelen. Juist in het voorjaar komt een slechte spijsvertering veelvuldig voor, als gevolg van het zwaardere wintereten en een gebrek aan voldoende lichaamsbeweging. Probeer daarom Darmol. Het regelt de spijsvertering, zuivert het bloed en beschermt de gezondheid. Darmol is gemakkelijk in het gebruik. Geen bittere zouten of pillen slikken. Darmol smaakt uitstekend. Verkrijgb. bij Apoth. of Drogist à 46 cts.

DARMOL
het beproefde laxeermiddel
Imp. J. W. Lohmann, Singel 44, Amsterdam

LYRA
ORLOW en
LYRATO

LANCÔME
PARIS

PARFUMS · PRODUITS
DE BEAUTÉ · PRODUITS
DE MAQUILLAGE

ADRESWIJZIGING VAN ABONNÉ'S

Wij verzoeken den abonné's, die van adres veranderd zijn, dit nieuwe (evacuatie-) adres te willen opgeven aan ons hoofdkantoor, wijl door vaak plotseling vertrek de bezorger niet steeds van een en ander op de hoogte kan worden gesteld.

De administratie.

Een heer, op een fietstocht naar Alkmaar.
Riep: „Vrouwje, pas op voor dien balk daar!“
Doch zij reed pardoes
Haar rijwiel tot moes....
Toen zei hij bedrukt: „Non, die stal 'k maar!“

Teekeningen: Fr. Piets
Smilt, B. ten Have

KUNST

De jongeling, die op visite was, had de bedoeling een der dochters des huizes te gaan veroveren. Het jongste kind van het gezin hield hem zoo lang bezig tot de dames met haar toilet gereed waren.

„Wat doe je, Klaartje?“ vroeg de jongeling met een innemenden glimlach.

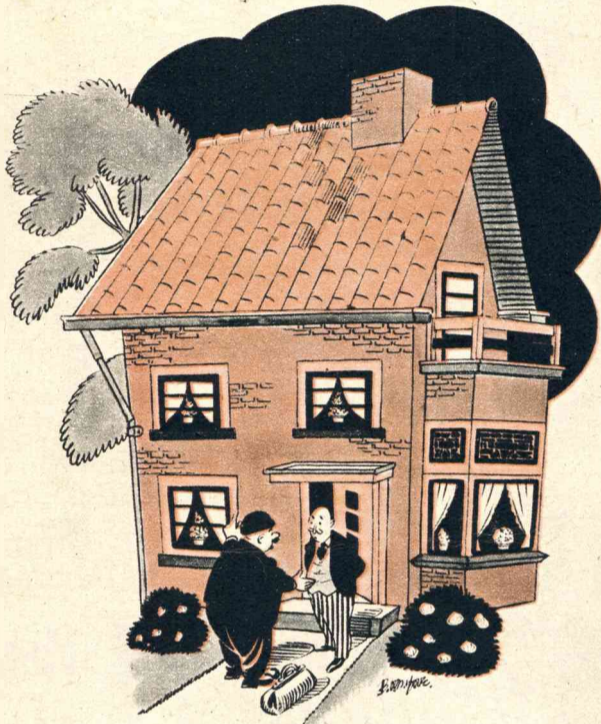
„Ik ben u aan het uitteekenen,“ zei de kleine met grooten ernst. „Wilt u goed stil blijven zitten?“

„Zeker, kindje!“ en zijn woord getrouw bleef de jongeling onbeweeglijk op zijn stoel vooruit zitten kijken. Ten slotte duurde het hem toch wat te lang en hij drong er bij de kleine artieste op aan, dat zij zich een beetje zou haasten. Klaartje schudde echter ontmoedigd haar hoofd.

„Het bevat me niets,“ bekende zij, „ik zal er maar een staart aan maken en het een varken noemen.“

De moderne stoel.

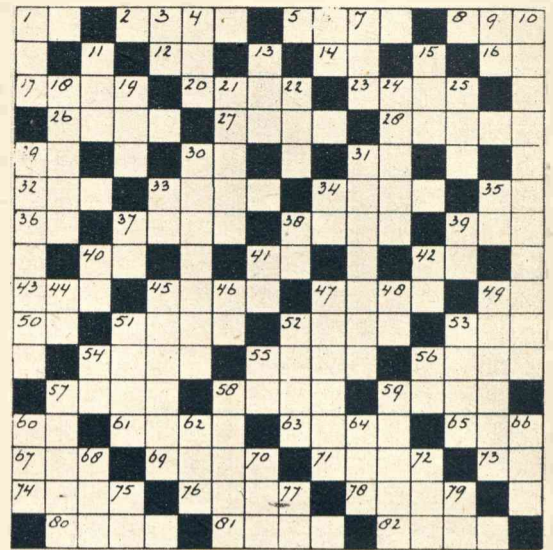

„Wanneer betaalt u nu eens voor het repareren van het dak?“
„Zoodra ik den man betaald heb, die het huis heeft gebouwd!“

KRUISWOORDPUZZLE

HORIZONTAAL:

- 1 lichaamsdeel
- 2 losplaats
- 5 zwarte
- 8 koenaag
- 12 de oudere
- 14 primo
- 16 gewicht
- 17 larve
- 20 goden
- 23 zijtak van den Donau
- 26 hap
- 27 zwak
- 28 pronk
- 29 voorzetsel
- 30 familielid
- 31 zangnoot
- 32 bron
- 33 trotsch
- 34 heldendicht
- 35 voornaamwoord
- 36 maat
- 37 riviertje
- 38 palmsoort
- 39 keukengerei
- 40 voedsel
- 41 voegwoord
- 42 rederijkerskamer
- 43 metaal
- 45 part
- 47 krachteloos
- 49 zangnoot
- 50 voertuig
- 51 interval
- 52 tijdverdrif
- 53 bosch
- 54 drank
- 55 geestdrift
- 56 dreun
- 57 verbond
- 58 kelner
- 59 teug
- 60 familielid
- 61 licht
- 63 verharde huid
- 65 keurig
- 67 wapen
- 69 toegankelijk
- 71 familielid
- 73 reeks
- 74 deel van een bloem
- 76 zijtak van de Elbe
- 78 teeken
- 80 deel van een fiets
- 81 emmertje
- 82 kundig

- 10 bergplaats
- 11 lied
- 13 water
- 15 erg
- 18 boom
- 19 waadversiering
- 21 ziekte
- 22 lichaamsdeel
- 24 vijand
- 25 weefsel
- 29 hoeveelheid
- 30 aanwezig
- 31 letters noemen
- 33 namiddag
- 34 bijwoord
- 35 bevel
- 37 zoogdier
- 38 klaar
- 39 maat
- 40 voegwoord
- 41 oosterlengte
- 42 eerwaarde vader
- 44 technicus
- 45 lustoord

- 46 riviertje
- 47 verzamelen
- 48 telwoord
- 49 duister
- 51 gebak
- 52 voertuig
- 53 vergelding
- 54 meetkundig getal
- 55 getij
- 56 welwillende lezer
- 57 stof
- 58 Griekse letter
- 59 wond
- 60 getemd
- 62 Geldersch dorp
- 64 onderdicht
- 66 opeenvolging van oogenblikken
- 68 groente
- 70 lichaamsdeel
- 72 Europeaan
- 75 losplaats
- 77 zangnoot
- 79 voorzetsel

VERTICAAL:

- 1 waterkeering
- 3 spil
- 4 spoedig
- 6 voorzetsel
- 7 zoogdier
- 9 landbouwwerktuig

OPLOSSING VORIG NUMMER

Last, lijst, spat, l, lood, slijk, ader, as, elan, Aden, era, stop, timp, poel, v, s.o.s., fuga, peer, dij, om, dame, tors, den, pook, raap, trek, k, brik, vlet, area, L.O., Eros, olie, eng, even, rein, been, e, ran, kern, berg, N.N., ka, Boni, mare, mat, leep, eter, naad, d, leed, eten, aria, ar, tros, Enak, ark, reus, mier, prat, s.

ALTIJD ZAKELIJK

Kijken kost niets, nietwaar, meneer Huppelzak? U bent het toch met mij eens?“
„Heelemaal niet, juffrouw! Hoe moet ik dan als bioscoop eigenaar rondkomen?“

Hoe gaat het met den zieken leeuw? Heeft hij alweer eetlust?“
„Ja, meneer! Want zoojuist heeft hij den dierenarts gebeten.“

Een geleerde dwaas schrijft onzin met mooiere woorden dan een ongeleerde, maar het blijft onzin.

Het slechtste wiel aan een wagen maakt het meeste geluid.

Goud wordt beproefd door het vuur, vrouwen worden beproefd door het goud, mannen worden beproefd door de vrouw.

VOOR DE JEUGD

